ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом комунального закладу
«Харківський навчально-виховний комплекс
«школа І-ІІІ ступенів – дошкільний навчальний заклад
(ясла-садок) №8» Харківської міської ради
Харківської області» від 23.06.2018 №167
Директор ____***оригінал підписано***__ Ю.А.Гутник

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ДЛЯ 1-2 КЛАСІВ
комунального закладу
«Харківський навчально-виховний комплекс «школа І-ІІІ ступенів – дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №8» Харківської міської ради Харківської області»

(відповідно до Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти (1-4 клас), розробленою під керівництвом О.Я.Савченко, затвердженою наказом МОНУ від 21.03.2018 №268)

ПОГОДЖЕНО
на засіданні педагогічної ради комунального закладу
«Харківський навчально-виховний комплекс «школа І-ІІІ ступенів – дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №8»
Харківської міської ради Харківської області»
протокол від 23.06.2018 № 11
Голова педагогічної ради, директор

____ ***оригінал підписано*** _____ Ю.А. Гутник

М.П

ХАРКІВ – 2018

Загальні положення освітньої програми для 1-2-х класів
комунального закладу
«Харківський навчально-виховний комплекс «школа І-ІІІ ступенів – дошкільний навчальний заклад (ясла-садок)» №8
Харківської міської ради Харківської області»

Освітня програма для 1-2-х класів комунального закладу «Харківський навчально-виховний комплекс «школа І-ІІІ ступенів – дошкільний навчальний заклад (ясла-садок)» №8 Харківської міської ради Харківської області» (далі – КЗ «ХНВК №8») розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» відповідно до Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти (1-4 клас),розробленою під керівництвом О.Я.Савченко, затвердженою наказом МОНУ від 21.03.2018 №268

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Освітню програму для 1-2 класів розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти, на основі типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти, затвердженої рішенням колегії Міністерства освіти і науки України від 22 лютого 2018 р., розробленою під керівництвом О.Я.Савченко. У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу (Додаток 1).

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:
- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких **ключових компетентностей**:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості

висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов’язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов’язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров’я і збереження здоров’я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Освітньої програми рекомендується використовувати **внутрішньопредметні** і **міжпредметні зв’язки**, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Період життя дитини від п’яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довільності поведінки, міжособистісної позитивної комунікації,

відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – *фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої.*

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Програми інваріантного складника Базового навчального плану є обов'язковими для використання (Додаток 2).

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню, у 3-4 – формувальному та підсумковому (бальному) оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування початкова школа може брати участь у моніторингових дослідженнях навчальних досягнень на національному, обласному, районному, а також проводити власні моніторингові дослідження на шкільному рівні, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Освітня програма вводиться в дію для 1-х класів КЗ «ХНВК №8» з 2018/2019 навчального року, для 2-х класів - з 2019/2020 навчального року.

Директор комунального закладу «Харківський навчально-виховний комплекс «школа І-ІІІ ступенів – дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №8» Харківської міської ради Харківської області»

оригінал підписано Ю.А. Гутник

Таблиця 1 до освітньої програми складена відповідно до Типової освітньої програми для 1-2 класів, розробленою під керівництвом О.Я. Савченко, затвердженою наказом МОНУ від 21.03.2018 №268

Навчальний план для 1-х 2-х класів з російською мовою навчання

Назва освітньої галузі / Класи	Кількість годин на рік				
	1 кл.	2 кл.	3 кл.	4 кл.	Разом
Інваріантний складник					
Мовно-літературна	385	385	385	385	1540
Іншомовна					
Математична	140	140	140	140	560
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	70	105	105	105	385
Технологічна	35	35	35	35	140
Інформатична		35	35	35	105
Мистецька	70	70	70	70	280
Фізкультурна*	105	105	105	105	420
Усього	805	875	875	875	3430
Варіативний складник					
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять			35	35	70
Загальнорічна кількість навчальних годин	805	875	910	910	3500
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня	20/700	22/770	23/805	23/805	88/3080
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	805	875	910	910	3500

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Директор комунального закладу «Харківський навчально-виховний комплекс «школа І-ІІІ ступенів – дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №8» Харківської міської ради Харківської

оригінал підписано Ю.А. Гутник

області»

Таблиця 2 до освітньої програми складена відповідно до Типової освітньої програми для 1-2 класів, розробленою під керівництвом О.Я. Савченко, затвердженою наказом МОНУ від 21.03.2018 №268

Перелік навчальних програм,
за якими навчаються учні 1-2-х класів

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Українська мова для закладів загальної середньої освіти з російською мовою навчання. 1-2 клас
2.	Російська мова для закладів загальної середньої освіти з навчанням російською мовою. 1-2 класи
3.	Мовно-літературна освітня галузь. Іншомовна освіта «Англійська мова» 1-2 класи
4.	Математична освітня галузь. «Математика» 1-2 класи
5.	громадська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна,природнича, освітні галузі. Інтегрований курс «Я досліджую світ» 1-2 класи
6.	Інформатична освітня галузь. Інтегрований курс «Інформатика» 2 клас
7.	Технологічна галузь. «Дизайн і технології» 1-2 класи
8.	Мистецька освітня галузь. Інтегрований курс «Мистецтво» 1-2 класи
9.	Фізкультурна освітня галузь. «Фізична культура» 1-2 класи

Директор комунального закладу «Харківський навчально-виховний комплекс «школа І-ІІІ ступенів – дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №8» Харківської міської ради Харківської області»

оригінал підписано Ю.А. Гутник